

Pachtýř mlýna domáhal se na propachtovateli náhrady škody, ježto mu mlýn byl odevzdán ve špatném stavu, takže jej nemohl provozovati. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nižší soudy, zjistivše, že se dovolatel, prohlédnuv si dříve mlýn, smlouvou pachtovní zavázal, že všechny opravy na mlýnském zařízení, i přítomné i budoucí provede sám bez nároku na náhradu, právem zamítly žalobu o náhradu škody, dovozované z toho, že žalovaná strana neodevzdala dovolateli mlýn v užitelném stavu. V převzatém závazku jest vzdání se nároku, jinak podle zákona odůvodněného, by pachtovní předmět byl propachtovatelem odevzdán pachtýři ve stavu k užívání způsobilém a v něm udržován; jest to logicky nutným důsledkem toho, že smlouvou dovolatel převzal na sebe potřebné opravy, a to nejen budoucí, nýbrž i přítomné; převzav povinnost tu dovolatel smlouvou sprostil žalovanou stranu povinnosti, která by ji jinak stihala podle zákona. Že se dovolatel nároku zákonného nezřekl ve smlouvě výslovně, nevadí; stačí, že zřeknutí se jest ze smlouvy neklamně patrné. Není neplatným ujednání smluvních stran, podle něhož se pachtýř vzdává nároku, by mu věc byla odevzdána ve stavu upotřebitelném a sám na sebe bere povinnost, věc k smluvenému užívání zříditi. Není zákonného předpisu, který by ujednání takové prohlašoval za neplatné, a nelze to dovoditi ani z ustanovení § 1096 obč. zák., že se nájemce nemovitě věci nemůže vzdáti předem práva na osvobození od placení nájemného pro neupotřebitelnost věci k vymíněnému užívání. Ostatně toto ustanovení týká se jen nájmu nemovitých věcí v užším smyslu, nikoliv pachtu, o nějž jde v souzeném případě; vyplývá to z doslovu poslední věty prvního odstavce § 1096 obč. zák. (slovo »Miete«) i ze zprávy justiční komise panské sněmovny v III. dílčí novele, kde (str. 191) se platnost řečeného ustanovení výslovně omezuje jen na nájem v užším smyslu. Ostatně ve sporu nejde o nárok na osvobození od placení nájemného, nýbrž o nárok na náhradu škody. Když však se strany umluvily, že dovolatel provede potřebné opravy věcí svým nákladem, jest pro spor nerozhodné, zda propachtovaný mlýn byl při odevzdání upotřebitelný čili nic, a z jakého důvodu žalovaná strana, nejsouc k tomu podle smlouvy povinna, přece některé opravy ve mlýně provedla, a nebylo tedy třeba prováděti o tom důkazy.

Čís. 11966.

Byla-li prodaná věc kupiteli odevzdána s výhradou vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny a kupiteli před úplným zaplacením kupní ceny exekučně zabavena a prodána, nemůže se kupitel domáhati zrušení kupní smlouvy ani z důvodu správy ani z důvodu zkrácení nad polovici ceny, zavinil-li sám, že k exekuční dražbě došlo tím, že nevyrozuměl prodatele o zabavení prodané věci, by prodatel své vlastnické nároky k ní mohl uplatniti.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, Rv I 299/32.)

Žaloba kupitele na prodatele auta o zrušení kupní smlouvy byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce se domáhá žalobou zrušení kupní smlouvy jednak pro zkrácení nad polovici ceny, jednak z důvodu správy pro neodstranitelné vady auta. Prvý soud zjistil, že auto po uzavření koupě bylo žalobci odevzdáno, že si žalovaný vyhradil k autu vlastnictví až do jeho úplného zaplacení, že auto, jehož kupní cena dosud není úplně zaplacená, bylo pak soudně zabaveno vymáhajícím věřitelem Františkem M-em, že žalobce byl při zabavení přítomen, a že se při něm nezmínil o vlastnických nárocích žalovaného, kdežto jako vlastníka druhého zabaveného auta uvedl Ondřeje B-a, že žalovanému neoznámil zabavení sporného auta, takže žalovaný nemohl uplatnit své vlastnické nároku k autu a že auto bylo pak dne 28. března 1930 exekučně prodáno. Tato zjištění prvního soudu nebyla dovolatelem v jeho odvolání napadena a jest proto z nich vycházeti. Zrušení kupní smlouvy i z důvodu správy pro neodstranitelné podstatné vady po rozumu § 932 obč. zák., i z důvodu pro zkrácení nad polovici ceny podle § 934 obč. zák., kteréžto zákonné ustanovení však nemůže tu přijíti k platnosti vzhledem k ustanovení čl. 286 obch. zák., má v zápětí obnovení dřívějšího stavu. Jde-li tedy o koupi auta, mělo by zrušení kupní smlouvy v zápětí, že by žalobce byl povinen vrátiti žalovanému koupené auto. Ježto však sporné auto bylo prodáno v exekuční dražbě, zanikla tím pro žalobce možnost, by žalovanému vrátil prodané auto. Že by mu bylo možno auto si snad zaopatřiti a tak dostáti závazku, který by mělo zrušení smlouvy v zápětí, žalobce ani netvrdil, tím méně prokázal. Náhodu, která by sprostovala žalobce z povinnosti ke vrácení auta v případě zrušení smlouvy, nelze v exekuční dražbě spatřovati, ježto žalobce sám svým chováním zavinil, že k exekuční dražbě došlo, tím, že nevyrozuměl žalovaného o zabavení auta, by žalovaný své vlastnické nároky k autu mohl uplatnit (§ 1311 obč. zák.). Ježto se tudíž žalobce vlastním zaviněním zbavil možnosti vrátiti žalovanému sporné auto, pozbyl i oprávnění k uplatňování nároku na zrušení smlouvy ze správy podle § 932 obč. zák. a nepřislušel by mu nárok ten ani z důvodu § 934 obč. zák. ani, kdyby ustanovení čl. 286 obch. zák. nepřicházelo k platnosti. Byla proto právem zamítnuta žaloba již z tohoto důvodu.

Čís. 11967.

Vystupovala-li jako žalobce výslovně pozůstalost, nikoliv dědic svým jménem, bylo jí, nebylo-li tu dědické přihlášky, ustanoviti opatrovníka. Tuto vadu nedostatku zastoupení lze odstraniti (§ 6 c. ř. s.), třebaž byl žalobní nárok již přenechán věřiteli pozůstalosti na místě placení.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, R II 371/32.)